

Краса цього міста втілена в безсмертних творах літератури і мистецтва. Скільки сказано-передано про дружину князя Ігоря Святославовича – Ярославну, вірність якої бережуть віки. І тут проростала натхненням пісня єдності і братерства народів наших – безсмертне «Слово о полку Ігоревім». Згадує про Путивль і О. С. Пушкін у трагедії «Борис Годунов». Місто закарбовано на прекрасних полотнах Миколи Реріха і Петра Левченка. Саме з-під Путивля спалахнула пожежа селянської війни під проводом Івана Болотникова, саме тут народилося легендарне партизанське з'єднання на чолі з С. А. Ковпаком і С. В. Руднєвим. Місцеві жителі ще й сьогодні свято бережуть пам'ять про мужніх захисників Вітчизни.

Невтомний слідопит, дослідник, краєзнавець

Звичайно, про славну історію Путивля можна розповідати довго. І без перебільшення скажу: чи не найкраще знає її невтомний слідопит, дослідник, краєзнавець Анатолій Луговський, доля якого поєднала з цим містом рівно сорок літ тому. Здобувши середню освіту в селі Юнаківці (народився в селі Басівка Сумського району Сумської області), 1972 року вступив до Сумського культурно-освітнього училища, після закінчення якого

Співець партизанського краю

Практично все своє свідоме життя я присвятив журналістській роботі, отож доводилося частенько бувати в далеких і близьких відрядженнях, зустрічатися з цікавими людьми, знайомитися з історією того чи іншого краю. І вже з перших днів перебування на Сумщині чи не найбільше любив відвідувати місто партизанської слави Путивль, сивий Спадщанський ліс, який став колискою Партизанського руху в роки Великої Вітчизняної війни і про який ще й сьогодні складають вірші, пісні та легенди.

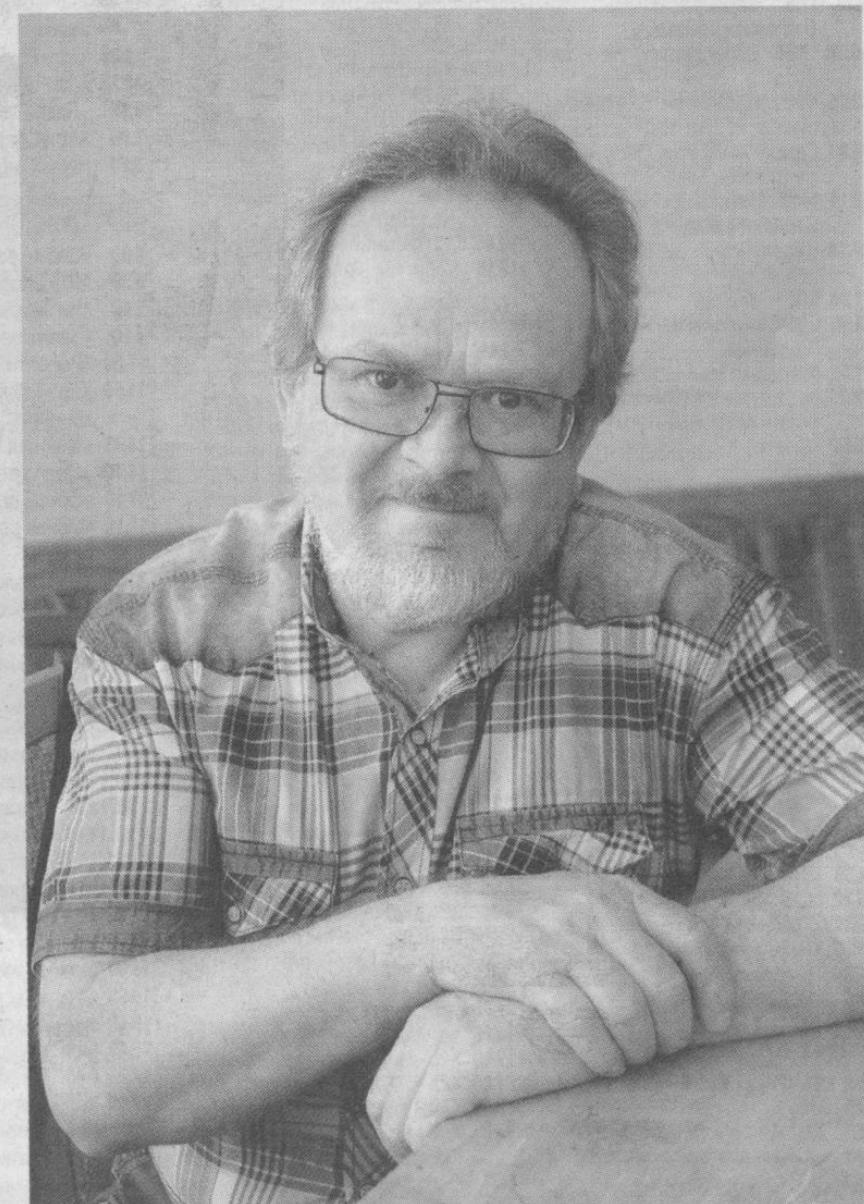
Справді, тисячолітній Путивль – це древнє місто на Сейму-річці, відіграво важливу роль в історії нашої країни. Згадаймо хоча б, як разом з іншими древньоруськими фортецями Путивль надійно захищав південні кордони Русі від спустошливих набігів степовиків, а в середні століття – від нападів литовських феодалів, польської шляхти, кримських татар.

(2002), «Новая Слобода» (2007), «Монастырь Белой Богородицы» (2012), «Молченский Монастырь» (2013). Зараз Анатолій Васильович – у нових пошуках і, немає сумніву, вже найближчим часом порадує нас новими цікавими розробками і дослідженнями.

Добре відомо, що Путивльщина – партизанський край,

райгазети – іншими словами, це шанована, відома серед пущивлян, і не лише людина. Яка, проте (як теж бувало), не кинула захоплення поезією, здобувши певних супільніх висот.

І Анатолій Васильович надто серйозно взявся за поезію. Йому вже стало тісно на сторінках газет і журналів, тож почав готовувати книгу. Перша з них

видав дві книги поезії – «Предчувствя» (1999) та «Диптих» тирнадцять років. І на цій посаді, як головний редактор видан-

отримав напрямлення до Путівля. Працював художнім керівником театральної студії в районному Будинку культури. З 1976 по 1981 рік навчався на режисерському факультеті Орловської філії Московського інституту культури. В 1987 році заочно закінчив факультет журналістики Київського державного університету імені Т.Г. Шевченка.

Анатолій Васильович – людина мудра, щира, добра – з відчіністю називає своїх вчителів і викладачів і з Юнаківської середньої школи, і з Сумського культурно-освітнього училища, і з Орловської філії Московського інституту, і з Київського університету...

І що цікаво: в усіх цих навчальних закладах уже в юні роки запримітили неабиякі і літературні, і мистецькі здібності А. Луговського. До речі, саме в Путівлі розкрився талант Луговського-краєзнавця. Недарма ж, попрацювавши кілька років у районній газеті, він очолив Путівльський краєзнавчий музей. І тут ще з більшим ентузіазмом взявся за краєзнавчо-дослідницьку роботу, яку не припиняє й понині. І як результат, – сьогодні на рахунку Анатолія Луговського – цілий ряд ґрунтовних історико-краєзнавчих видань. Серед них, зокрема, – «Золотое ожерелье Сумщины» (1984), «Путівль» (1985), «Путівль – 1000» (1989), «Путівль» (1992), «У засечной черты» (1993), «Софрониевский монастырь»

про партизанський край, який написано чимало книг, статей і навіть дисертацій. І знову ж таки – немалу частку в історію руху народних месників на Сумщині внес відомий нині путівльський краєзнавець Анатолій Васильович Луговський. Добре пам'ятаю, як працюючи в обласних і всеукраїнських газетах («Радянська Україна», «Урядовий кур'єр», «Сільські вісті»), мені частенько доводилося бувати в улюбленому мною місті – Путівлі, збирати матеріали про колишніх партизанів, і найпершим помічником і гідом завжди був Анатолій Васильович. На будь-яке поставлене мною запитання, завжди давав чіткі і вичерпні відповіді. З приємністю згадую ще й понині, наприклад, зустрічі з рідним братом легендарного комісара, партизаном Костянтином Васильовичем Руднєвим, з сином колишнього начальника партизанського штабу ковпаківців

– Петром Григоровичем Базимою, з Героями Соціалістичної Праці Антоном Яковичем Бутовим, Вірою Федорівною Сєдих та іншими відомими і знатними на Путівльщині людьми. А відбулися ці зустрічі з легкою рукою Анатолія Луговського.

Майстер поетичного слова

Пізніше А. Луговському довелося і в сільгospтехнікумі викладати, і державній службі скуштувати, нині – тримати кермо на посаді головного редактора

готувати книгу. Перша з них побачила світ у 1993 році і називалася «Калинові сни». І що важливо – відразу ж отримала позитивні відгуки. Так, поет Олександр Вертиль у передмові до цієї книжки, зокрема, зазначив: «Та якщо душею чи серцем зачепишся бодай за один з віршів, рядок чи образ і він не даватиме спокою, то значить, що «Калинові сни» побачили світ не випадково».

Коли читаєш цю збірочку, то не залишаєшся байдужим до кожного поетичного рядка, кожного образу, створеного справжнім майстром слова. Багатьом, мабуть, запам'яталися ось такі рядки:

Сніг засяяв срібно,
Засвітився біло,
Покотилася полем
Тінь молодика,
Засміявся радо
Вітер легкокрилий,
Бо до танцю кличе
Заметіль дзвінка.

А потім – одна за одною почали виходити книжки Анатолія Луговського. Написані як українською, так і російською мовами. Ось назви його поетичних збірок: «Монолог душі» (1994), «Отча земля» (1994), «Сповідь» (1996), «Часоплив» (1998), «Серпнева мить» (1999), «Письма без отвіта» (1999), «Струна» (2000), «Окно» (2000), «Судьба Икара» (2002), «Классическое лето» (2005), «И каждый день, как маленькая жизнь» (2010). У співавторстві з поетом Олександром Педяшем (світла йому пам'ять) Анатолій Луговський

видав дві книги поезії – «Предчуття» (1999) та «Диптих» (2005).

Звичайно, можна б довго аналізувати, розповідати про всі ці доробки Анатолія Васильовича. Бо й справді – його вірші торкаються струн багатьох відчінних читачів. Тим більше, що Луговський – не просто поет, а невтомний співець рідного краю, мальовничого міста, його багатої історії. І пишається тим, що ось уже чотири десятиліття мешкає на благодатній і легендарній землі. Дослухаймося ось хоча б до цих рядків:

Я путівлянин.

Правнук предків
славних,
Звеличених в легендах та
піснях,
Нащадок русичів, яких ще
Ярославна
В степ проводжала з тогою
в очах.
Я путівлянин.

Дух бунтарський
в грудях
І гордий блиск в зіницях
голубих.
Скорятись долі злій повік

не буде:
Болотников у помислах моїх.
Цікаво, що Анатолій Васильович – ще й прекрасний художник. Як графік, свої книги в більшості ілюструє власноруч.

Заслужений Журналіст

І все ж чи не найбільше сил, часу, нервового напруження зайирає у нього робота в редакції районної газети «Путівльські відомості», яку він очолює уже чо-

тирнадцять років. І на цій посаді, як головний редактор видання, зарекомендував себе лише з якнайкращого боку. І в цей непростий час громадсько-політична газета Путівльщини широко і об'єктивно висвітлює життя району, повідомляє про успіхи та невдачі як городян, так і сільських трударів. Недарма ж за сумлінну і творчу діяльність минулого року Анатолію Васильовичу Луговському присвоєно звання «Заслужений журналіст України». А за книги історико-краєзнавчої тематики, що стосуються культових споруд і релігійних закладів, А. Луговський нагороджений орденом Петра Могили Української Православної Церкви.

13 червня 2015 року відзначається 60 літ від дня народження поета, заслуженого журналіста України, краєзнавця, члена Національної спілки письменників України Анатолія Луговського. Сьогодні Анатолій Васильович – у нових турботах, творчих задумах і діях. І немає сумніву, що у своїх майбутніх творах поет, журналіст, краєзнавець, художник знову й знову осмислюватиме свої життєві шляхи-дороги, оспіуватиме наше непросте сьогодення і рідне Присеймів'я, впевнено, оптимістично дивитиметься у завтрашній день. Бо на це націлена вся його творча діяльність. Тож побажаємо ювілярові гострого пера, нових доробків, натхнення і всіляких гараздів.

Петро НЕСТЕРЕНКО,
член Національної спілки
письменників України